

SADRŽAJ

I DEO

ZARADE - OSNOV I OBRAČUN ISPLATE

I. OSNOV OBRAČUNA I ISPLATE ZARADE I PRIMANJA KOJA IMAJU KARAKTER ZARADE.....	21
1. ZARADA PREMA ZAKONU O RADU.....	21
1.1. Pojam zarade	21
1.2. Zarada za obavljene rad i vreme provedeno na radu.....	22
1.2.1. Osnovna zarada.....	22
1.2.2. Deo zarade za radni učinak	24
1.2.3. Uvećana zarada	25
1.3. Zarada po osnovu doprinosa zaposlenog poslovnom uspehu poslodavca (nagrade, bonusi i sl.).....	32
1.3.1. Vreme isplate i visina dela zarade po osnovu doprinosa poslovnom uspehu poslodavca.....	32
1.3.2. Primer obračuna zarade po osnovu doprinosa zaposlenog poslovnom uspehu poslodavca (bonus).....	34
1.3.3. Računovodstveno obuhvatanje isplate zarade po osnovu doprinosa zaposlenog poslovnom uspehu poslodavca	35
1.4. Druga primanja koja imaju karakter zarade.....	38
1.4.1. Naknada za ishranu u toku rada ("topli obrok").....	39
1.4.2. Regres za korišćenje godišnjeg odmora.....	41
1.4.3. Davanje poklona zaposlenima za 8. mart, Novu godinu i Božić i nekim drugim povodom.....	43
1.4.4. Pokloni deci zaposlenih za Novu godinu i Božić preko neoporezivog iznosa.....	46
1.4.5. Otpremnina pri sporazumnom prestanku radnog odnosa ("stimulativna otpremnina").....	49
1.4.6. Dodatak za odvojeni život od porodice	52
1.4.7. Naknada štete za neiskorišćeni godišnji odmor	52
1.5. Minimalna zarada	57
2. PRIMANJA KOJA IMAJU KARAKTER ZARADE SA ASPEKTA ZPDG	60
2.1. Korišćenje službenog vozila u privatne svrhe i korišćenje stambenih zgrada i stanova.....	61
2.2. Zajam zaposlenima (opraštanje duga).....	65

2.3.	Naknade štete za izgubljenu zaradu po vansudskom poravnanju.....	70
2.4.	Premije dobrovoljnog osiguranja koje poslodavac plaća za zaposlene	73
2.4.1.	Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	75
2.4.2.	Dobrovoljno dodatno penzijsko osiguranje.....	88
3.	OSNOVICA POREZA NA ZARADE I PORESKA OSLOBOĐENJA I DRUGA PITANJA OD ZNAČAJA ZA PORESKI TRETMAN ZARADE	93
4.	PLAĆANJE DOPRINOSA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	97
4.1.	Osnovice za plaćanje doprinosa za obavezno socijalno osiguranje	97
4.2.	Najniža i najviša mesečna osnovica doprinosa	98
4.2.1.	Najniža mesečna osnovica doprinosa.....	98
4.2.2.	Najviša mesečna osnovica doprinosa	99
4.2.3.	Najviša godišnja osnovica doprinosa	101
4.3.	Stope doprinosa za obavezno socijalno osiguranje.....	101
4.3.1.	Stope doprinosa na zarade i naknade na teret zaposlenog i na teret poslodavca.....	101
4.3.2.	Stope doprinosa za slučaj invalidnosti i telesnog oštećenja po osnovu povrede na radu i profesionalne bolesti.....	102
4.3.3.	Stope doprinosa za staž osiguranja koji se računa sa uvećanim trajanjem	102
4.4.	Mirovanje obaveze plaćanja doprinosa.....	102

II DEO

ZARADE - OBRAČUN POREZA I DOPRINOSA

II.	OBRAČUN POREZA I DOPRINOSA NA ZARADE ZAPOSLENIH I POPUNJAVANJE OBRASCA PPP-PD	105
1.	OBRAČUN POREZA NA ZARADE.....	105
1.1.	Stopa poreza na zarade	105
1.2.	Neoporezivi iznos - utvrđivanje poreske osnovice	105
1.2.1.	Način priznavanja i obračunavanja neoporezivog iznosa.....	105

1.2.2.	Umanjenje bruto zarade i naknade zarade za neoporezivi iznos	106
1.2.3.	Ostvarivanje punog i srazmernog neoporezivog iznosa	107
1.2.4.	Obračun neoporezivog iznosa za zaposlene koji u istom mesecu ostvaruju zaradu kod poslodavca i naknadu zarade na teret drugog isplatioca.....	109
1.2.5.	Način utvrđivanja poreske osnovice kod isplate drugog dela zarade posle izvršenog usklađivanja neoporezivog iznosa.....	110
2.	OBRAČUN DOPRINOSA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	110
3.	PRERAČUN NETO ZARADE U BRUTO ZARADU	111
4.	OBRAČUN I KNJIŽENJE ZARADE.....	112
5.	PODNOŠENJE POJEDINAČNE PORESKE PRIJAVE O OBRAČUNATIM POREZIMA I DOPRINOSIMA PO ODBITKU (PPP-PD)	115
5.1.	Popunjavanje pojedinačne poreske prijave za porez po odbitku (PPP-PD).....	123
5.2.	Podnošenje izmenjene pojedinačne poreske prijave (PPP-PD).....	130
5.3.	Postupanje sa poreskom prijavom PPP-PD podnetoj po službenoj dužnosti	132
5.3.1.	Izmena poreske prijave PPP-PD po službenoj dužnosti	132
5.3.2.	Podnošenje Obrasca ZIG za storniranje poreske prijave PPP-PD po službenoj dužnosti.....	134
5.4.	Podnošenje poreske prijave PPP-PD za primanja iz radnog odnosa po prestanku radnog odnosa	135
6.	OBRAČUN DOPRINOSA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE BEZ ISPLATE ZARADE	136
7.	OBRAČUN DOPRINOSA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE U SLUČAJU NEPLAĆENOG ODSUSTVA	138
8.	OBRAČUN I ISPLATA ZARADA ZAPOSLENIH UPUĆENIH NA RAD U INOSTRANSTVO	141
8.1.	Definicija pojma zaposlenog upućenog na rad u inostranstvo	141
8.2.	Primena Zakona o upućivanju zaposlenih u inostranstvo.....	141
8.3.	Upućivanje zaposlenih na privremeni rad u inostranstvo i službeni put.....	142
8.4.	Obaveze poslodavca	143

8.5. Zarade zaposlenih upućenih na rad u inostranstvo	147
8.6. Obračun poreza na zarade i doprinosa za socijalno osiguranje	148
9. ZARADA PENZIONERA KOJI JE ZASNOVAO RADNI ODNOS	153
9.1. Porez na zarade penzionera	154
9.2. Stope doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na zaradu penzionera	154
9.3. Preračun neto zarade u bruto zaradu penzionera	156
9.4. Obračun poreza i doprinosa na zaradu penzionera	156
10. DOSTAVLJANJE OBRAČUNA ZARADE I NAKNADE ZARADE - "OBRAČUNSKOG LISTA"	158
10.1. Obavezni elementi obračuna zarade	159
10.2. Dostavljanje obračuna zarade, odnosno naknade zarade	163
11. OBAVEZA I NAČIN VOĐENJA EVIDENCIJA O ZARADAMA ZAPOSLENIH	164

III DEO NOVONASTANJENI OBVEZNIK - UMANJENJE OSNOVICE POREZA I DOPRINOSA

III. PORESKA OSNOVICA I OSNOVICA DOPRINOSA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE ZA NOVONASTANJENOG OBVEZNIKA	169
1. NAČIN OSTVARIVANJA PRAVA NA UMANJENJE OSNOVICE POREZA NA ZARADE ZA NOVONASTANJENOG OBVEZNIKA ...	169
2. OSNOVICA POREZA NA ZARADE I DOPRINOSA ZA NOVONASTANJENOG OBVEZNIKA	172
3. USLOVI U POGLEDU RADNOG MESTA I STRUČNOG USAVRŠAVANJA	173
4. PRAVO NA UMANJENJE PORESKE OSNOVICE I OSNOVICE DOPRINOSA	173
5. OBRAČUN POREZA I DOPRINOSA ZA NOVONASTANJENOG OBVEZNIKA	174
6. ŠIFRE VRSTE PRIHODA PO OSNOVU ČLANA 15V ZPDG I ČLANA 15A ZAKONA O DOPRINOSIMA	177

IV DEO OLAKŠICE ZA NOVOZAPOSLENA LICA

IV. PORESKE OLAKŠICE I OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA DOPRINOSA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE ZA NOVOZAPOSLENA LICA.....	181
1. POVRAĆAJ DELA PLAĆENOG POREZA NA ZARADE I DOPRINOSA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	181
1.1. Obračun poreza i doprinosa za zaposlenog za kojeg poslodavac ima pravo na povraćaj dela poreza i doprinosa	184
1.2. Podnošenje zahteva za povraćaj.....	186
1.3. Šifre vrste prihoda za olakšice po osnovu člana 21v ZPDG i člana 45. Zakona o doprinosima.....	189
2. PORESKA OLAKŠICA I OSLOBAĐANJE OD PLAĆANJA DOPRINOSA ZA ZAPOŠLJAVANJE LICA SA INVALIDITETOM.....	193
2.1. Obračun poreza i doprinosa za zaposleno lice sa invaliditetom	196
2.2. Šifre vrste prihoda za olakšice po osnovu člana 21g ZPDG i člana 45b Zakona o doprinosima	197
3. POVRAĆAJ DELA ISPLAĆENOG POREZA NA ZARADE I DOPRINOSA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE ZA ZAPOŠLJAVANJE NAJMANJE DVA NOVA LICA.....	199
3.1. Obračun poreza i doprinosa za zaposlenog za kojeg poslodavac ima pravo na povraćaj dela poreza i doprinosa	200
3.2. Podnošenje zahteva za povraćaj.....	201
3.3. Šifre vrste prihoda za olakšice po osnovu člana 21d ZPDG i člana 45v Zakona o doprinosima	201
4. PORESKE OLAKŠICE I OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA DOPRINOSA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE ZA NOVOOSNOVANA PRAVNA LICA KOJA OBAVLJAJU INOVACIONU DELATNOST.....	203
4.1. Obračun poreza i doprinosa za osnivača novoosnovanog pravnog lica koje obavlja inovacionu delatnost.....	204
4.2. Šifre vrste prihoda za olakšice po osnovu člana 21e ZPDG i člana 45d Zakona o doprinosima.....	205

5. PORESKE OLAKŠICE I OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA DOPRINOSA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE ZA LICE ANGAŽOVANO NA POSLOVIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA	207
5.1. Zaposleni angažovani na poslovima istraživanja i razvoja.....	210
5.2. Zarada zaposlenog na poslovima istraživanja i razvoja.....	211
5.3. Način utvrđivanja iznosa poreskog oslobođenja	212
5.4. Posebna evidencija poslodavca	213
5.4.1. Informacije o radnom vremenu zaposlenog	213
5.4.2. Informacije u vezi sa zaradom, naknadom zarade i ostalim primanjima zaposlenog	214
5.5. Dokumentacija vezana za projekat.....	215
5.6. Obračun poreza i doprinosa za zaposlenog na poslovima istraživanja i razvoja.....	216
5.7. Šifre vrste prihoda za olakšice po osnovu člana 21i ZPDG i člana 45z Zakona o doprinosima.....	218

V DEO

PRIMANJA KOD SPECIFIČNIH OBLIKA RADA

V. PRIMANJA KOD SPECIFIČNIH OBLIKA RADA	223
1. RAD SA NEPUNIM RADNIM VREMENOM	223
1.1. Prava zaposlenog koji radi sa nepunim radnim vremenom	224
1.2. Fiskalni tretman zarade zaposlenog koji radi sa nepunim radnim vremenom	225
1.2.1. Obračun poreza i doprinosa na zarade kada zaposleni radi sa nepunim radnim vremenom kod jednog poslodavca.....	227
1.2.2. Obračun doprinosa na zarade kada zaposleni radi sa nepunim radnim vremenom kod dva poslodavca.....	228
2. OBAVLJANJE POSLOVA VAN PROSTORIJA POSLODAVCA	229
2.1. Uslovi za obavljanje poslova	229
2.2. Poreski tretman naknade troškova	232
3. ZARADA OSOBA SA INVALIDITETOM ZAPOSLENIH U PREDUZEĆIMA ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU	234
4. ZARADE I DRUGA PRIMANJA SA ELEMENTIMA INOSTRANOSTI	235
4.1. Poreski tretman zarade zaposlenih (rezidenata) kod diplomatskih i konzularnih predstavništava i predstavništava stranih firmi	235

4.2. Zarade i druga primanja stranih lica zaposlenih u Republici Srbiji.....	237
4.3. Strana i domaća fizička lica oslobođena od obaveze plaćanja poreza na zarade.....	238

VI DEO NAKNADA ZARADE IZ SREDSTAVA POSLODAVACA I DRUGIH ISPLATILACA

VI. NAKNADA ZARADE IZ SREDSTAVA POSLODAVCA I DRUGIH ISPLATILACA.....	241
1. OBRAČUN I ISPLATA NAKNADE ZARADE ZAPOSLENIMA IZ SREDSTAVA POSLODAVCA.....	241
1.1. Osnov za obračun i isplatu naknade zarade.....	241
1.2. Obračun i isplata naknade zarade po različitim osnovama	243
1.2.1. Odsustvovanje sa rada na dan praznika koji je po zakonu neradan dan.....	243
1.2.2. Korišćenje godišnjeg odmora.....	245
1.2.3. Plaćeno odsustvo	250
1.2.4. Vojna vežba ili odazivanje na poziv državnog organa	253
1.2.5. Privremeno udaljenje zaposlenog sa rada.....	258
1.2.6. Odsustvo zaposlenog zbog prekida rada bez krivice zaposlenog.....	262
1.2.7. Privremena sprečenost za rad (naknada zarade na teret poslodavca).....	266
2. NAKNADE ZARADE NA TERET DRUGIH ISPLATILACA	273
2.1. Obračun i isplata naknade zarade na teret RFZO	273
2.2. Postupak nastupanja privremene sprečenosti za rad i obračuna naknade zarade kroz softver "e-Bolovanje - Poslodavac" od 1. januara 2026. godine	288
2.2.1. Izdavanje i dostavljanje potvrde i doznake kao elektronskog dokumenta.....	290
2.2.2. Lista obračuna i lista refundacije naknade zarade	291
2.2.3. Prigovori i zahtevi	292
2.2.4. Sadržaj elektronskog obrasca potvrde i doznake	294
2.3. Obračun i isplata naknade zarade za vreme porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta i odsustva sa rada radi posebne nege deteta	294

VII DEO NAKNADA TROŠKOVA I DRUGA PRIMANJA ZAPOSLENIH

VII. NAKNADA TROŠKOVA I DRUGA PRIMANJA ZAPOSLENIH	305
1. NAKNADA TROŠKOVA.....	305
1.1. Naknada troškova za dolazak i odlazak sa rada.....	305
1.1.1. Osnov za isplatu naknade troškova prevoza.....	305
1.1.2. Poreski tretman naknade troškova prevoza	307
1.2. Naknada troškova za vreme provedeno na službenom putu	319
1.2.1. Naknada troškova za vreme provedeno na službenom putu u zemlji	323
1.2.2. Naknada troškova za vreme provedeno na službenom putu u inostranstvu.....	329
1.3. Naknada troškova smeštaja i ishrane za rad i boravak na terenu i terenski dodatak.....	333
2. DRUGA PRIMANJA ZAPOSLENIH	335
2.1. Otpremnina pri odlasku u penziju.....	335
2.2. Otpremnina zaposlenom za čijim radom je prestala potreba ("višak zaposlenih").....	339
2.3. Naknada troškova pogrebnih usluga.....	343
2.4. Naknada štete zbog povrede na radu ili profesionalnog oboljenja	349
2.5. Solidarna pomoć.....	349
2.5.1. Solidarna pomoć za slučaj bolesti, invalidnosti ili zdravstvene rehabilitacije.....	352
2.5.2. Solidarna pomoć u slučaju smrti člana porodice	355
2.5.3. Solidarna pomoć za ublažavanje posledica elementarnih nepogoda ili drugih vanrednih događaja	355
2.5.4. Solidarna pomoć za slučaj rođenja deteta.....	356
2.6. Novčana pomoć zaposlenom za lečenje.....	357
2.7. Jubilarna nagrada.....	358
2.8. Rekreacija zaposlenih	362
2.8.1. Rekreacija zaposlenih na radnom mestu.....	363
2.8.2. Kolektivna rekreacija zaposlenih	364
2.8.3. Organizovanje sportskih događaja	365

VIII DEO PRIMANJA INVALIDA RADA II i III KATEGORIJE

VIII. PRIMANJA INVALIDA RADA II i III KATEGORIJE INVALIDNOSTI..368

1. OBRAČUN ZARADE I NAKNADE ZARADE INVALIDA II i III KATEGORIJE INVALIDNOSTI..... 368
 - 1.1. Obračun zarade invalida II i III kategorije invalidnosti..... 368
 - 1.2. Obračun naknade zarade invalida rada II i III kategorije invalidnosti na teret poslodavca i na teret RFZO 369
 - 1.3. Naknada troškova i druga primanja invalida rada II i III kategorije invalidnosti..... 371
2. NAKNADA INVALIDA RADA II i III KATEGORIJE INVALIDNOSTI NA TERET FONDA PIO 371
3. REFUNDACIJA ISPLAĆENE NAKNADE..... 372
4. USKLAĐIVANJE NAKNADE INVALIDA RADA II i III KATEGORIJE INVALIDNOSTI..... 372
5. PRIMER OBRAČUNA NAKNADE..... 372

IX DEO UČEŠĆE ZAPOSLENIH U RASPODELI DOBITI

- IX. PRIMANJA ZAPOSLENIH PO OSNOVU UČEŠĆA U DOBITI OSTVARENOJ U POSLOVNOJ GODINI377
 1. OSNOV UČEŠĆA ZAPOSLENIH U DOBITI..... 377
 2. OBRAČUN I ISPLATA DOBITI ZAPOSLENIMA 378

X DEO AUTORSKO DELO IZ RADNOG ODNOSA

- X. NAKNADE PO OSNOVU AUTORSKOG DELA IZ RADNOG ODNOSA382
 1. NAKNADA I DRUGA PRAVA PO OSNOVU AUTORSKOG DELA STVORENOG U RADNOM ODNOSU 382
 2. FISKALNI TRETMAN AUTORSKE NAKNADE..... 386

XI DEO

PRIKAZ OBRAČUNA KROZ RAČUNAR ZA ZARADE

1. PRIMER OBRAČUNA ZARADE	389
2. PRIMER OBRAČUNA OSTALIH PRIMANJA	391
NAKNADA DOKUMENTOVANIH TROŠKOVA	
DOLASKA I ODLASKA SA RADA.....	392
NAKNADA NEDOKUMENTOVANIH TROŠKOVA	
DOLASKA I ODLASKA SA RADA.....	393
DNEVNICA ZA SLUŽBENO PUTOVANJE U ZEMLJI	394
SOLIDARNA POMOĆ	395
JUBILARNA NAGRADA.....	396
3. PRIMER OBRAČUNA OTPREMNINE	
PRI ODLASKU U PENZIJU	397

XII DEO

STATISTIČKI I AKTUELNI PODACI

1. PREGLED OSNOVICA I STOPA POREZA I DOPRINOSA	
NA ZARADE I NAKNADE ZARADA ZAPOSLENIH	401
1a Pregled osnovica i stopa poreza na primanja zaposlenih	404
2. ZARADE	406
2.1. Prosečna godišnja bruto zarada u Republici Srbiji	
od 1992. do 2025. godine.....	406
2.2. Prosečna godišnja neto zarada u Republici Srbiji	
od 1970. do 2025. godine.....	406
2.3. Prosečne mesečne bruto i neto zarade u Republici Srbiji	
od 2000. do 2025. godine.....	407
2.4. Pregled garantovane zarade u Republici Srbiji	
od 1. 1. 2000. do 31. 12. 2001. godine.....	417
2.5. Pregled minimalne zarade po jednom času, broj časova	
i iznos minimalne neto zarade po mesecima	
od 2002. do 2026. godine.....	418
2.6. Pregled isplata po osnovu regresa, "toplog obroka",	
terenskog dodatka, dnevnica u zemlji i zajma	425
3. DOPRINOSI.....	430
3.1. Pregled najnižih osnovica za obračun doprinosa za socijalno	
osiguranje od 1. 6. 2001. do 31. 12. 2026. godine	430

3.2.	Pregled najviših osnovica za obračun doprinosa za socijalno osiguranje od 1. 6. 2001. do 31. 12. 2026. godine ..	434
3.3.	Pregled najviših osnovica za obračun socijalnih doprinosa na godišnjem nivou	441
3.4.	Pregled stopa doprinosa od 1. 9. 2004. godine	442
4.	OSTALO.....	449
4.1.	Pregled podataka u procentima za usklađivanje i limit usklađenja iznosa naknade zarade invalida rada II i III kategorije	449

XIII DEO REGISTAR PROPISA

REGISTAR PROPISA.....	452
-----------------------	-----